

Asia: VN/27065/2023

Lausuntopyyntö ehdotuksesta poliisin tietojenvaihtoa koskevan lainsäädännön muuttamisesta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi poliisilain, henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain, henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa annetun lain, rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain, rikostorjunnasta Tullissa annetun lain, henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain sekä henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa annetun lain muuttamisesta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Tässä lausunnossa otetaan kantaa hallituksen esitysluonnokseen vain siltä osin, kuin se koskee poliisin ja sosiaali- ja terveydenhuollon välistä tietojenvaihtoa.

Keski-Suomen hyvinvointialue pitää esitettyjä muutoksia pääosin kannatettavina ja hyvin perusteltuina. Hyvinvointialue toteaa kuitenkin, että poliisilakiin tehdyt muutokset tulee viedä saman sisältöisinä myös sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastiedon käsittelystä annettuun lakiin (703/2023, asiakastietolaki). Asiakastietolaissa on säädetty tarkkaan, mille viranomaisille ja millaisin perustein salassa pidettäviä tietoja voidaan luovuttaa. Mikäli ehdotetut muutokset tehdään vain poliisilakiin, jää sen ja asiakastietolain välille ainakin lain soveltajien näkökulmasta tulkintaristiriita, mikä on omiaan aiheuttamaan hämmennystä ja estää nyt esitettävien muutosten tavoitteiden toteutumista.

Hyvinvointialue katsoo, että esitettyjen muutosten vaikutusten arviointi on osittain puutteellinen. Esitysluonnoksessa mainitaan useassa kohdin, että sosiaali- ja terveydenhuollon toiminta perustuu luottamukseen. Sitä ei ole kuitenkaan arvioitu riittävän kattavasti, millaisia vaikutuksia esitetyillä muutoksilla olisi asiakkaiden ja potilaiden luottamukseen sosiaali- ja terveydenhuoltoa kohtaan. Erityisesti poliisin tiedonsaantioikeuden laajeneminen koskemaan lievempien rikosten selvittämistä voi vaikuttaa luottamussuhdetta huonontavasti. Tämän vaikutuksia tulee arvioida kattavammin.

Jo lain valmisteluvaiheessa tulisi suunnitella, miten sosiaali- ja terveydenhuollon toimijat ja toisaalta myös poliisi koulutetaan toimimaan lainsäädännön mukaisesti. Nykyisin poliisilta tulevat tietopyynnot ovat sisällöltään ja laadultaan kovin vaihtelevia, ja valitettavan usein huonosti perusteltuja. Myös poliisin ja terveydenhuollon välistä tietojenvaihtoa koskeva STM:n ohje tulee päivittää vastaamaan lainsäädäntöä ja oikeuskäytäntöä.

Kemppainen Sari
Keski-Suomen hyvinvointialue